

רשומות

הצעות חוק

19 ביוני 1972

1002

ז' בתמוז תשל"ב

צמוד

368	חוק לתיקון פקודת הראיות (מס' 2), תשל"ב—1972
368	חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 3), תשל"ב—1972

חוק לתיקון פקודת הראיות (מס' 2), תשל"ב-1972

1. בפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971, אחרי סעיף 57 יבוא:
- הוספת סעיף 57 א
57. (א) שמו של יצרן או שם עסקו או סימן המסחר שלו, הנמצא על מצרך או על אריזתו או על מה שמחובר או נספח אליו, יהיה ראייה לכאורה שהוא היצרן שייצר את המצרך.
57. (ב) נמצא על מצרך או על אריזתו או על מה שמחובר או נספח אליו שמו של המשווק בלבד או שם עסקו או סימן המסחר שלו, יראהו לענין סעיף קטן (א) כאילו הוא ייצר את המצרך.

דברי הסבר

היצרן אשר נמצא על המצרך או על האריזה הוא שייצר את המצרך. מאחר שבתי עסק גדולים, כגון סופרמרקטים, מוזמנים מיצרנים מצרכים שעליהם מצוין רק שם העסק המשווק את המצרך, ללא ציון שמו של היצרן, מוצע להחיל את האחריות על העסק המשווק, כאילו הוא ייצר את המצרך.

שמו של יצרן הנמצא על מצרך או על אריזתו אינו מהווה הוכחה לכאורה כי אותו יצרן אמנם ייצר את המצרך נושא האישום. העדתם של הקמעונאי, המוביל והסיטונאי כדי להניע אל היצרן אשר ייצר ומכר את המצרך, היא דרך ממושכת המכבידה מאד על התובע. לכן מוצע לקבוע חוקה, שתהיה זו ראייה לכאורה כי

1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421; ה"ח 995, תשל"ב, עמ' 265.

חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 3), תשל"ב-1972

1. האמור בסעיף 20 לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967 (להלן - החוק העיקרי), יסומן כסעיף קטן (א), ואחריו יבוא:
20. (ב) שולם סכום כסף בטעות, תוך כדי הליכי הוצאה לפועל, רשאי ראש ההוצאה לפועל לפי בקשת צד מעונין לתת כל צו לתיקון הטעות; צו כאמור ניתן להוצאה לפועל כאילו היה פסק דין.

דברי הסבר

בייסקי, על מנת לבדוק את ביצועו של החוק החדש ולהמליץ על תיקונים שמטרתם לשפר את הפעלתו לאור הנסיון שנצטבר. התיקונים המובאים בחוק המוצע הם ברובם המלצות הועדה האמורה.

בשנת תשכ"ז חוקקה הכנסת חוק הוצאה לפועל חדש, אשר תכליתו לייעל, להחיש ולהחיל את ההליכים הדרושים לביצוע פסקי דין. לאחר קבלת החוק מינה שר המשפטים ועדה ציבורית, בראשותו של השופט מ'

סכומים שנגבו מהחייב מעל לחוב שהוא חייב לשלמו.

הוראה זו באה להשלים את האמור בסעיף 20 המתוקן, הקובע הוראה לענין החזרת

סעיף 1

2. בסעיף 22 לחוק העיקרי -

תיקון סעיף 22

(1) בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) כלים, מכשירים, מכונות ומיטלטלין אחרים השייכים לגנה שבלעדיהם אינו יכול להתגבר על נכותו";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי "לפי סעיף קטן (א)(4)" יבוא "ד(5)".

3. בסעיף 70 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

תיקון סעיף 70

"(ב) חייב שנאסר לפי פרק זה בשל אי השלום חוב פסוק, למעט חוב פסוק הנובע ממזונות לפי סעיף 74, ולא השמיע טענותיו בחקירת יכולת, יובא תוך שלושה ימים מיום מאסרו לפני יושב ראש ההוצאה

דברי הסבר

(ב) הפטור מעיקול לפי סעיף קטן (א)(4) לא יחול לגבי חוב שנתחייב בו החייב ברכישת המיטלטלין שעי- קולם נדרש.

סעיף 3 סעיף 70(ב) לחוק העיקרי מטיל חובה להביא חייב שנאסר לפני ראש ההוצאה לפועל תוך שלושה ימים מיום המאסר. מטרת הוראה זו היא לתת הודמנות נוספת לבטל את צו המאסר, או להפחית את תקופת המאסר, אם על ידי שכנוע החייב למצוא את הכספים הדרושים להשלום החוב או לאחר ביקורת מחודשת של צו המאסר.

הנסיון שנצטבר מראה שכבר בחקירת היכולת הקודמת דמת לצו המאסר מתבררים הענינים די צרכם, והבאת החייב לפני ראש ההוצאה לפועל מספר ימים לאחר מכן אינה מסיפה ולא כלום, אך מקשה ביותר על מוסדות הביצוע.

מאידך ניסא, ייתכן גם שצו המאסר ניתן בלא שיושב ראש ההוצאה לפועל שמע את טענותיו של החייב, כנון, אם הורה שבמקום חקירת יכולת יענה החייב לשאלון שבכתב.

על כן מוצע, שאם החייב לא השמיע טענותיו בחקירת יכולת, יובא שנית לפני יושב ראש ההוצאה לפועל, תוך שלושה ימים מיום מאסרו, וכך ניתנת לחייב הזכות להשמיע לפחות פעם אחת את טענותיו.

ניתן צו לתשלום בשיעורים והחייב לא שילם אחד השיעורים שלאחר השיעור הראשון, הרי הוא בר מאסר בשל כל שיעור ושיעור שלא שילם, וזאת בתוקף צו המאסר המקורי. מוצע כי במקרים כגון אלה יהא החייב רשאי לבקש, תוך שלושה ימים מיום מאסרו, שמיעת טענותיו לענין זה, והדבר יינתן לו אף אם השמיע טענותיו בחקירת היכולת שקדמה לצו המאסר.

סעיף 2 סעיף 22 לחוק העיקרי קובע רשימת מיטלטלין שאינם ניתנים לעיקול, כגון צרכי אוכל, מערכות בגדים, כלים, מכשירים ומכונות, כמפורט בטענין.

ברשימת מיטלטלין אלה לא פורטו מכשירים ואבזורים של נכים, כגון כיסא גלגלים ומכונות, שבהעדרם אין הנכה יכול לקיים אורח חיים תקין. מוצע איפוא לפטור מעיקול גם כלים, מכשירים, מכונות ומיטלטלין אחרים, אשר בלעדיהם אין הנכה יכול להתגבר על נכותו.

סעיף 22(ב) לחוק העיקרי קובע כי הפטור מעיקול לא יחול על חוב שנתחייב בו החייב בשל רכישת מיטלטלין מסויימים, מוצע, כי אותה הגבלה תחול גם על המיטלטלין שרכש נכה. הוראה זו דרושה לא רק לטובת הציבור אלא גם לטובתו של הנכה, שלא לנעול דלת בפני לוויין.

וזה לשון סעיף 22 לחוק העיקרי:

"מיטלטלין שאינם ניתנים לעיקול
22. (א) ואלה מיטלטלין שאין מעקלים אותם:

- (1) צרכי אוכל כדי מחיית החייב ובני משפחתו הגרים עמו, לתקופה של שלושים יום;
- (2) מערכות בגדים, מיטות, כלי מיטה, כלי אוכל, כלי מטבח וכלי בית אחרים שהם צרכים חיוניים לחייב ולבני משפחתו הגרים עמו;
- (3) דברים הדרושים כתשמישי קדושה לחייב ולבני משפחתו הגרים עמו;
- (4) כלים, מכשירים, מכונות ומיטלטלין אחרים, וכן בעלי חיים, שבלעדיהם אין החייב יכול לקיים מקצועו, מלאכתו, משלה ידו או עבודתו שהם מקור פרנסתו ופרנסת בני משפחתו, ובלבד ששוויים אינו עולה על סכום שנקבע בתקנות, ואם היו מכונות - בתנאי שהחייב עובד בהן בעצמו או בעזרת שני עובדים לכל היותר.

לפועל, ואם נאסר בשל הפסקת תשלום שיעור מן השיעורים שנקבעו – יובא כאמור, לפי בקשתו, אף אם השמיע קודם לכן טענותיו בחקירת יכולת; הובא החייב כאמור, רשאי ראש ההוצאה לפועל לבטל את צו המאסר או להפחית את תקופת המאסר, כתנאים שייראו לו.”

תיקון סעיף 88 .4 בסעיף 188(1) לחוק העיקרי, אחרי “תשלום האגרות” יבוא “פטור מתשלומים ודחיית התשלום”.

דברי הסבר

סעיף 4 חוק בתי המשפט, תשי”ז-1957, מסמיך את שר המשפטים להסדיר בתקנות אגרות שיש לשלמן בבתי משפט ובלשכות הוצאה לפועל והפטור מהן. חוק ההוצאה לפועל חוזר על אותה הוראה בסעיף 188(1) שבו, אולם אינו מציין מפורשות את דבר הפטור ודחיית התשלום. מוצע, כדי להסיר כל ספק בדבר סמכויותיו של שר המשפטים לענין זה, להשלים את ההוראה שם בסעיף 188(1).

כל האמור בזה אינו ענין לתשלום חוב ממונות, שבו אי יכלתו של החייב לשלם את הסכומים שנקבעו בפסק הדין איננה מכרעת לגבי ההליכים בהוצאה לפועל. כאמור בסעיף 74 לחוק העיקרי: “גבע החוב הפסוק ממונות המגיעים מן החייב לבן זוגו, לילדו הקטין או הנכה או להורו, רשאי ראש ההוצאה לפועל לתת, לפי בקשת הווכה, צו מאסר נגד החייב אף בלי להיזקק לתקנת קירט יכולת או להצהיר לפי סעיף 68.”